ULKOMINISTERIÖ
Kansalaispalvelut
KPA-10 Minna-Kaisa Liukko

HEL7M0267-12

13.06.2018

Hallintovaliokunnalle

Viite
Hallintovaliokunnan lausuntopyyntö

Asia
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamiseksi

Ulkoasiainministeriö kiittää eduskunnan hallintovaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamiseksi (HE 19/2018 vp).

Ulkoministeriö pitää kannatettavana esityksessä ehdotettua muutosta, että Maahanmuuttovirasto voisi tallettaa ulkomaan kansalaista koskevat tiedot ilman henkilön erillistä pyyntöä, kun henkilölle myönnetään ulkomaalaislaissa tarkoitettu oleskelulupa tai oleskelukortti taikka hänen oleskeluoikeutensa rekisteröidään. Ulkoministeriö kiinnitti 4.12.2017 päivätyssä lausunnossaan ((HEL7M0267-12) huomiota siihen, ettei esityksessä oltu yksilöity tietoja, joita Maahanmuuttovirasto voi tallettaa väestötietojärjestelmään. Lisäksi ulkoministeriö kiinnitti huomiota Suomen edustustojen rooliin ulkomaisissa asiakirjoissa olevien henkilötietojen välittäjänä. Esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin on jatkovalmistelussa lisätty viittaus VTJ-asetukseen 20 §:ään, mikä tarkentaa esitystä riittävästi. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on myös selkeytetty Suomen edustustojen roolia tietojen välittäjänä.

Ulkoministeriö ehdotti lausunnossaan, että jatkovalmistelussa pohdittaisiin, että Maahanmuuttovirastolla olisi mahdollisuus tallettaa henkilön tietoja laajemminkin esimerkiksi siinä tilanteessa, kun henkilön perhesuhteet on selvitetty maahantuloprosessissa suoritetulla DNA-tutkimuksella. DNA-tutkimus tehdään esimerkiksi niissä tilanteissa, kun perhesiteitä osoittavat asiakirjat ovat puutteellisia tai niitä ei ole lainkaan. Ulkoministeriön näkemyksen mukaan Maahanmuuttoviraston mahdollisuus tallentaa perhesidettä koskeva tieto DNA-tutkimuksen perusteella poistaisi ylimääräistä hallinnollista menettelyä ja vähentäisi hallinnon kustannuksia, kun asiaa ei tarvitsisi selvittää enää maistraateissa erikseen. Esityksen jatkovalmistelussa on kuitenkin päädytty siihen, ettei esitystä muuteta tältä osin ja päädytty säilyttämään talletettavien tietojen laajuus ennallaan. Esityksen mukaan väestötietojärjestelmän tietojen julkinen luotettavuus on keskeistä järjestelmän toiminnalle ja perustuu asiakirjojen luotettavuuteen.

Postiosoite
PL 176
00023 VALTIONEUVOSTO

Vaihde
+358-(0)295-350 000

Telefax
+358-(0)9-629 840

Ulkoministeriö kiinnittää lisäksi huomiota jo aikaisemmin lausunnossaan toteamaansa, että Maahanmuuttovirastolla on ehdotuksen jälkeen kaksi eri tehtävää: ulkomaalaislain mukaiset oleskelulupaprosessiin liittyvät tehtävät ja väestötietolain mukainen henkilötietojen tallentamista koskeva tehtävä. Silloin kun Maahanmuuttovirasto toimii väestötietolain nojalla henkilötietojen tallentajana, on sen tehtävä samanlainen kuin maistraateilla tietojen tallettajana väestötietojärjestelmään. Maahanmuuttovirastolla tulisi näin ollen olla ulkoministeriön näkemyksen mukaan mahdollisuus pyytää ulkoministeriön lausuntoa väestötietolain 19 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti silloin, kun se hoitaa väestötietolain mukaista tehtäväänsä.

Kansalaispalvelupäällikkö Pasi Tuominen

Yksikön päällikkö Juha Savolainen

Liitteet -